

INTERVIEW MET JYOTI FERNANDES VAN UK LAND WORKERS ALLIANCE EN LA VIA CAMPESINA

Jyoti Fernandes is een van de stemmen die de Europese politiek onveilig maakt. Ooit begon ze als nieuwkomer in de landbouw. Inmiddels boert ze al twintig jaar. Met haar man, vier dochters en een ander gezin wonen ze op een boerderij in het Engelse Dorset. Jyoti werkt ook voor de Europese Coördinatie van La Via Campesina.

TEKST LEONARDO VAN DEN BERG | FOTO JOYCE FABRIEK

“GEZINSBEDRIJVEN MOETEN HUN POSITIE VERSTERKEN”

Waarom ben je boerin geworden?

“Ik heb een achtergrond in de wetenschap, ik heb politicologie gestudeerd. Toen ik kinderen kreeg merkte ik dat ik voor hen een leven wilde dat verbonden is aan land. Ook wilde ik mijn kinderen aan mijn zijde hebben tijdens het werken. En zo is het ook gegaan: mijn kinderen zaten in mijn draagzak wanneer ik boontjes plukte, ze hielpen met het oogsten van tomaten, het slachten van dieren en met geboortes. We aten elke dag bewust samen, voedsel had een belangrijke betekenis in ons gezinsleven. Dat we daar samen voor werkten gaf me een gevoel van volheid, een gevoel van onderdeel

sterke en groeiende beweging van mensen die boer willen worden in Europa. Dit is een beweging van mensen die gelooft dat we de wereld kunnen voeden met nieuwe en oude manieren van landbouw.”

Hoe doe je dat op je eigen boerderij?

“Onze boerderij is gemengd. We hebben vier Jersey koeien. Ik melk ze met de hand en ik maak kaas. De wei geef ik aan de varkens. De varkens bewerken en bemesten het land waar ik mijn groenten teel. We verwerken alles zelf. We zijn onderdeel van een coöperatie van 52 andere kleinschalige boeren. We delen faciliteiten en apparaten om producten te maken

die waardes tellen daarin niet mee. Het systeem waarin voedsel uitsluitend als koopwaar wordt behandeld is door beleidsmakers ontwikkeld en past eigenlijk niet bij de betekenis die wij aan eten geven. Binnen dat systeem moeten wij ons zien te redden. Daarbinnen moeten we creatief zijn en samen onze eigen markten en afzetkanalen bouwen. Onze beweging groeit. We hebben kennis en passie. We zijn vastberaden en weten dat we genoeg kunnen produceren en de ruggengraat van voedselzekerheid in Europa kunnen zijn. Als beweging ondersteunen we nu al twintig jaar mensen die aan deze andere voedsel- en landbouwmodellen willen werken. We willen dat deze beweging vanuit de wortels groeit. Maar de politieke context maakt het heel moeilijk voor dit soort landbouw.”

 De wereldmarkt economie is een papieren zaak.

zijn van een grotere gemeenschap. Maar ook een gevoel van verbonden zijn aan het land en aan de landbouw. Zo is ook het voedselsysteem waar ik me voor inzet: een voedselsysteem dat verbonden is aan het land en aan lokale gemeenschappen. Een voedselsysteem dat samen gaat met een diep besef van onderdeel zijn van de natuur en haar kringlopen. Dit soort systemen vormen de basis voor een duurzame wereld. We zijn onderdeel van een

zoals sap, worst en kaas. We verkopen alles samen en via directe kanalen zodat we de volle prijs voor ons product kunnen krijgen. Mensen die weer boer willen worden moeten creatief zijn. In het Verenigde Koninkrijk en in heel Europa is dit heel moeilijk. Voedsel is onderdeel geworden van een markteconomie, het wordt gezien als koopwaar. Maar de waarde van het voedsel zelf, hoe het is geproduceerd, de cultuur waarin het voedsel is ontstaan,

Waarom is het moeilijk?

“We hebben land nodig. En toegang tot land is heel moeilijk in Europa. Een van de belangrijkste redenen hiervoor is de prijs van land. Toen wij twintig jaar geleden land kochten in ons gebied betaalden we zo'n 4.000 euro per hectare. De mensen die nu een klein landbouwbedrijf willen starten betalen 36.000 tot 45.000 euro per hectare. We hebben onderzoek gedaan en er blijkt een directe relatie te zijn tussen de subsidie die de EU via het

Als landprijzen steeds verder omhoog gaan en voedselprijzen omlaag, gaat het niet meer.

gemeenschappelijk landbouwbeleid aan grondeigenaren geeft om land te bezitten en de stijgende grondprijzen. Tegelijk wordt de prijs voor voedsel alsnog lager doordat we onderdeel zijn van de wereldmarkt. Als landprijzen steeds verder omhoog gaan en voedselprijzen omlaag, gaat het niet meer. Daarom is het noodzakelijk dat we ons organiseren en de politieke oorzaak hiervan aanpakken. Om de stemmen van de mensen die ons dagelijks voedsel willen produceren de politiek in te brengen. Omdat beleidsmakers niet snappen hoe het is om 's ochtends om vier uur koeien te melken in de modder en een prijs te krijgen die onder de kost-

prijs zit. Ze begrijpen niet hoe het is om zes dagen in de week op een boerenmarkt te moeten staan. Ze snappen niet dat al die beleidsmaatregelen om te diversifiëren en ons inkomen te ondersteunen niet werken. We willen geen lakens verschonen en een bed-en-breakfast runnen! We willen voedsel produceren voor onze regio's. Daarom moeten onze stemmen doordringen in de politiek. Zodat we uit kunnen leggen wat er aan de hand is en onze eigen oplossingen kunnen aandragen.”

Kun je iets vertellen over de beweging “We hebben ons aangesloten bij La Via Campesina. Ik werk nu voor de Europese coördinatie van La Via Campesina in Brussel en we praten continu met beleidsmakers. We willen samenwerken met academici die ons kunnen ondersteunen in het ontwikkelen van betere modellen voor het gemeen-

schappelijke landbouwbeleid. We willen samenwerken met activisten die kunnen helpen onze boodschap de wereld in te brengen. La Via Campesina vertegenwoordigt meer dan 200 miljoen boeren over de hele wereld. Onze boodschap is dat om honger te bestrijden mensen toegang moeten hebben tot hulpbronnen zoals land en water. Als mensen die voedsel produceren hebben we kracht maar in de gangen van de machtscentra is die stem heel klein. We moeten die stemmen versterken en ervoor zorgen dat we allemaal met alle passie die we in ons hebben deze boodschap overbrengen naar de degenen met macht zodat we het systeem kunnen veranderen. Iedereen op deze planeet kan gevoed worden door een duurzaam voedselsysteem op basis van familielandbouw. Kapitalisme en de wereldmarkt economie zijn gebouwd op papier. Het zijn beloftes die zullen verdampen als alles instort. De wereldmarkt zal zichzelf ontwortelen. En als dat gebeurt, wie zullen er dan zijn? De kleinschalige boeren en de mensen die weten hoe het is om met de aarde te werken. Zij zullen er zijn om de mensen in de toekomst te voeden.”

Leonardo van den Berg is actief bij Vereniging Toekomstboeren. Vereniging Toekomstboeren werd geïnspireerd door de Land Workers Alliance (UK) en is aangesloten bij de wereldwijde beweging La Via Campesina.

Jycli's Fernandes was een van de sprekers op de Voedsel Anders Conferentie 2016.